

D27

عنوان مقاله

چالش های ارزشیابی در آموزش الکترونیکی موسسات آموزش عالی شهر شیراز

محمد رضا یوسف زاده چوسری (دانشیار مطالعات برنامه درسی دانشگاه بوعلی سینا)

هادی دهقانی (دانشجوی دکتری مطالعات برنامه درسی دانشگاه بوعلی سینا)

مقدمه و بیان مسأله:

پیچیدگی ارزشیابی به عنوان حوزه ای از تحقیقات علمی و شیوه ای از ارزشیابی آموخته های فراگیران در طول ۲۰ سال گذشته نمایان شده است. در هنگام ایجاد سخنرانی های آنلاین و همچنین محیط های یادگیری بار کاری اعضای هیئت علمی را بیشتر می کند. امروزه اهمیت بررسی چالش های ارزشیابی در آموزش الکترونیکی یکی از مهم ترین اقدامات در آموزش و تربیت می باشد. با توجه به اهمیت موضوع و کمبود پژوهش ها در این زمینه و با توجه به تغییرات جهانی و قابل تأمل توسعه، نیازمند نوع جدیدی از آموزش و تربیت می باشد، همچنین پیامدهای حاصل از آن، خلا پژوهشی توسط پژوهشگر احساس گردید.

پرسش پژوهش

۱- مؤلفه های مورد نیاز جهت بررسی چالش های ارزشیابی در آموزش الکترونیکی شامل چه مواردی

می باشد؟

روش شناسی پژوهش:

این پژوهش، پژوهش کیفی بود که در آن با استفاده از رویکرد پدیدارشناسی، چالش های ارزشیابی آموزش الکترونیکی را بررسی و الگوی مفهومی ارائه شد. محیط پژوهش شامل اساتید موسسات آموزش عالی استان فارس بودند که به حوزه ارزشیابی آموزش الکترونیکی سروکار داشتند. روش نمونه گیری به صورت هدفمند و مبتنی بر معیار بود. به این منظور ۱۲ نفر از مدرسان موسسات آموزش عالی شهر شیراز در طیفی از افراد که نخستین تجربه خود را از یک سال تا سی سال تجربه تدریس داشتند،

انتخاب شدند. سپس مصاحبه ای مجازی انجام شد و در مورد چالش های ارزشیابی در آموزش الکترونیکی مورد بررسی قرار گرفت. همچنین کلاس درس مجازی دو استاد تازه کار مورد مشاهده قرار گرفت. داده ها از طریق کد گذاری و مقوله بندی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. اعتبار بخشی به تفسیرها از طریق شریک کردن مشارکت کنندگان در تحلیل و نیز بررسی کدگذاری توسط چهار ناظر بیرونی صورت گرفت. همچنین داده ها از چند ابزار جمع آوری شد.

یافته‌های پژوهش:

به منظور بررسی روایی و پایایی داده ها از دو روش بازبینی به وسیله مشارکت کنندگان و مرور به وسیله غیرشرکت کننده در پژوهش استفاده شد. تحلیل داده ها در طی سه مرحله، کدگذاری باز، محوری و انتخابی به مفاهیم مجزا تفکیک شدند و ۱۵ مقوله کلی به دست آمد. این مقاله یافته های مطالعه را در چارچوب مدل پارادایمی شامل: شرایط علی (۲ مقوله)، پدیده محوری (چالش های ارزیابی و بهبود در فراسوی آموزش الکترونیکی)، راهبردها (۳ مقوله)، زمینه (۴ مقوله)، شرایط مداخله گر (۲ مقوله) و پیامدها (۳ مقوله) تحلیل کرده است.

بحث و نتیجه گیری:

داده های پژوهشی در خصوص گستره مفهومی چالش های ارزشیابی در آموزش الکترونیکی، راهبردهای مربوط به پدیده و پیامدهای آن بررسی شد. همچنین نتایج به دست آمده برای بررسی چالش های ارزشیابی آموزش الکترونیکی با نتایج مطالعات انجام شده همخوانی دارد. یافته های این مطالعه حاکی از ۱۴ مقوله کلی است که پس از تحلیل یافته ها و طی فرایند کدگذاری باز و محوری در چارچوب مدل پارادایمی بررسی چالش های ارزشیابی آموزش الکترونیکی را بازتاب می کند، در این راستا یافته های پژوهش نشان دادند که پدیده محوری و کانونی در بررسی چالش های ارزشیابی در آموزش الکترونیکی به عنوان یک مانع در این حوزه است. یعنی این چالش ها شناسایی و مورد توجه قرار گیرد. بنابراین این احتمال وجود دارد که به این موانع توجه نشده و این مساله باعث شده است که نحوه ارزشیابی به عنوان مهمترین دغدغه در فضای مجازی باشد. با توجه به مدل نهایی چالش های ارزشیابی آموزش الکترونیکی، طراحان برنامه های درسی باید این چالش ها را در نظر بگیرند.